

Валерія Береза

Вищій господарський суд України

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В СФЕРІ СПІЛЬНОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПОЛІТИКИ БЕЗПЕКИ

Valeria Bereza

Supreme Economical Court of Ukraine

LEGAL REGULATION OF UKRAINE'S COOPERATION WITH THE EU IN THE FIELD OF COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY

The questions of international-legal Cooperation of Ukraine and EU in the sphere of the Common foreign and security policy and integration potential of this direction of cooperation are analyzed in the article. Proved that the form of EU cooperation with third countries in the area of CFSP is the establishment of contractual relations. Partners in this area is based on a political dialogue aimed at reconciling the positions of the parties.

Keywords: European Union, Ukraine, common foreign and security policy, military cooperation, the association agreement.

Практика Європейського Союзу у сфері Спільної зовнішньої політики та політики безпеки (СЗППБ) значною мірою є реакцією на численні виклики та загрози, що виникли у 90-х роках ХХ століття, на міжнародний тероризм, транснаціональну злочинність, нелегальну міграцію та екологічну небезпеку. Досвід показав, що скоординована зовнішня політика Євросоюзу стосовно третіх країн приводить до ефективного подолання загроз міжнародній безпеці й стабільності.

Таким чином, зовнішня політика Євросоюзу спрямована на гармонізацію політичної ідентичності держав-членів на основі спільних європейських цінностей та інтересів. Відповідно до абз. 2 ст. 3 Договору про Євросоюз, зовнішньополітична діяльність Союзу має бути послідовною в загальному контексті міжнародних відносин, питань безпеки, економіки та політики. Лісабонський договір підтверджує принцип послідовності зовнішньополітичної діяльності (ст. 21 Лісабонського договору про Євросоюз)

Формою співпраці Євросоюзу з третіми країнами у сфері СЗППБ є заснування договірних відносин. Основна особливість договірних відносин Союзу з третіми країнами полягає в тому, що вони, як правило, спрямовані на встановлення та розвиток інтеграційних зв'язків з ЄС.

Серед вітчизняних робіт, присвячених питанням правового регулювання в сфері СЗППБ ЄС, необхідно назвати роботи В. Антипенка, В. Денисова, М. Микієвича, Д. Моніча, А. Мошеса, В. Муравйова, І. Підлуски, О.Гладенка, К.Смирнової тощо.

Першим інструментом реалізації СЗППБ Євросоюзу щодо України була ухвалена 1999 року Спільна стратегія¹, що слугувала інструментом реалізації Амстердамського договору. Ухвалення такого типу актів передбачала колишня ст. 12 Договору про Євросоюз. Європейська Рада виробляє спільні стратегії у сферах та регіонах, де держави-члени мають важливі спільні інтереси (ст. 13 Договору про Євросоюз). Цими стратегіями визначаються завдання, тривалість і засоби, що їх мають надавати Євросоюз і держави-члени. Спільна стратегія Євросоюзу щодо України, термін дії якої закінчився 2004 року², визначала пріоритетні сфери співпраці в галузі СЗППБ. Засобом імплементації стратегічних цілей, зазначених у Спільній стратегії, є конкретні ініціативи в

¹ Спільна стратегія щодо України (1999). *Official Journal*, 331/7-20.

² Спільна стратегія Європейської Ради 2003/897/CFSP відносно доповнення до Спільної стратегії 1999/877/CFSP щодо України стосовно продовження терміну її дії від 12 грудня 2003 року (2003). *Official Journal*, 333,12.

пріоритетних сферах, на яких мають зосередитися Євросоюз і держави-члени

Базуючись на положеннях Спільної стратегії Євросоюзу щодо України, починаючи з 2002 року наша держава бере участь у реалізації СЗППБ. Так, 2002 року було укладено окрему Угоду щодо участі України у Поліцейській Місії Євросоюзу у Боснії і Герцеговині¹, 2004-го – Угоду щодо участі України у Поліцейській Місії Євросоюзу у колишній Югославській Республіці Македонія².

У Порядку денному асоціації 2009 року окремий розділ був присвячений питанням політичного діалогу, який виступав засобом реалізації політики у сфері зміцнення демократії, поваги до прав людини, боротьби з корупцією. За допомогою політичного діалогу регулюються також зовнішня політика та політика безпеки, у тому числі військові питання нерозповсюдження зброї масового ураження, роззброєння, контролю над експортом зброї, а також питання запобігання конфліктам та їх мирного врегулювання. ПДА передбачає також:

- посилення консультацій та координацію через дипломатичні і військові канали з метою вирішення міжнародних проблем, з огляду на приєднання України до декларацій і спільних позицій ЄС:

- продовження діалогу з питань імплементації Стратегії європейської безпеки;
- визначення можливостей участі України в операціях у рамках Європейської політики безпеки і оборони (ЄПБО);
- подальшу імплементацію Севільських домовленостей стосовно консультацій та співпраці між ЄС і Україною в питаннях участі останньої в операціях з урегулювання конфліктів та відповідних навчаннях;
- вивчення можливостей участі Збройних Сил України у формуванні багатонаціональних тактичних бойових груп;
- посилення співпраці з урегулювання конфлікту в Молдові (5+2);
- продовження консультацій щодо санкцій, застосовуваних Євросоюзом;
- військову й технологічну співпрацю ЄС і України;
- заохочення співробітництва у певних діях між українськими інституціями, з одного боку, й агенціями та органами ЄС, задіяними у сфері СЗППБ та ЄПБО (такими як Європейська оборонна агенція, Інститут ЄС з вивчення питань безпеки, Супутниковий центр ЄС і Європейський коледж з питань безпеки та оборони), - з другого.

До цієї сфери співпраці віднесено також боротьбу з тероризмом, нерозповсюдження зброї масового ураження, запобігання незаконному експорту зброї на засадах Спільної позиції Ради 2008/944/СЗППБ.

ПДА містить положення щодо ратифікації Україною Римського статуту про створення Міжнародного кримінального суду та потребу ефективної імплементації всіх заходів, необхідних для набрання Римським статутом чинності для України.

Положення Порядку денного асоціації 2009 року у сфері СЗППБ мають переважно рамковий характер і є логічним продовженням Плану дій 2005 року.

Згідно з практикою Євросоюзу у сфері СЗППБ, у рамках заходів, що вживаються в межах цієї структури, треті країни також можуть приєднуватися до тих чи інших зовнішньополітичних акцій ЄС. Правовим інструментом приєднання третіх країн до таких акцій є укладання рамкової угоди про участь у військових операціях з урегулювання криз.

16 березня 2015 р. Рада асоціації між Україною та ЄС схвалила оновлений Порядок денний асоціації (шляхом обміну листами)³. В оновленій версії ПДА є положення про проведення між сторонами консультацій та координування заходів, які вживаються на двосторонньому і багатосторонньому рівнях в рамках міжнародних зусиль із спільною метою щодо знаходження

¹ Угода між Європейським Союзом та Україною щодо участі України у Поліцейській Місії Європейського Союзу (ПМЄС) у Боснії і Герцеговині (БіГ) від 23 грудня 2003 р. (прийнята 23.12.2002 р., набрала чинності для України 23.12.2004). <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_356&pass=4/UMfPEGZnhharG.ZiyMTZ7KH144Qs80msh8Ie6> (2016, лютий, 22).

² Угода між Україною та Європейським Союзом про участь України в поліцейській місії Європейського Союзу в колишній югославській Республіці Македонія (ЄСПОЛ "ПРОКСИМА") 08.07.2004р. (прийнята 08.07.2004, вступила в силу для України 1 серпня 2004 р.). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_941> (2016, лютий 18).

³ EU-Ukraine Association Agenda to prepare and facilitate the implementation of the Association Agreement. <http://eeas.europa.eu/ukraine/docs/st06978_15_en.pdf> (2016, лютий, 22).

стійкого політичного врегулювання кризи в деяких районах Донецької та Луганської областей України, спричиненої незаконними діями Російської Федерації; підтримки роботи Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ, Спостережної місії ОБСЄ та будь-якої іншої місії ОБСЄ з метою підтримки припинення вогню та здійснення прикордонного контролю.

Подальше посилення конвергенції з регіональних та міжнародних питань, запобігання конфліктів та врегулювання кризових ситуацій; співробітництво щодо покращення ефективності багатосторонніх установ та конвенцій з метою посилення глобального управління, координації у боротьбі із загрозами безпеці та зосередженні зусиль на питаннях, пов'язаних із розвитком.

Рішенням Європейської Ради у Севільї 21 і 22 червня 2002 року було затверджено механізм консультацій та співробітництва між Євросоюзом і Україною з урегулювання криз (так званий «Севільський механізм»). У результаті проведених переговорів 2005 року було підписано Угоду про визначення загальної схеми участі України в операціях Європейського Союзу із врегулювання криз, яку Верховна Рада України ратифікувала 2008-го¹. Євросоюз приймає рішення, чи буде запропоновано третім країнам узяти участь у його військових операціях з урегулювання кризи, а Україна може прийняти таку пропозицію й запропонувати форму своєї участі в операції. У такому разі Євросоюз має ухвалити окреме рішення стосовно прийнятності запропонованої форми участі України (ст. 1 угоди). Угодою передбачено, що в разі виникнення між сторонами спорів щодо її застосування або тлумачення використовуються дипломатичні засоби (ст. 15).

Практичним кроком до реалізації згаданої угоди є висловлена українською стороною в січні 2010 року пропозиція стосовно приєднання України до військово-морської операції Євросоюзу на протидію піратству біля узбережжя Сомалі (операція Atalanta військово-морського з'єднання ЄС EU Navfor).

Ще одним документом, що регулює співпрацю у сфері безпеки та оборони, є підписана 13 червня 2005 року Угода між Україною та Євросоюзом про процедури безпеки, які стосуються обміну інформацією з обмеженим доступом². Цей документ визначає процедури отримання грифу обмеженого доступу до інформації, у тому числі до знань та матеріалів (ст. 2 угоди); органи, які мають виробити безпекові стандарти охорони інформації з обмеженим доступом (ст. 11); процедури, що виконуватимуться в разі доведеного або підозрюваного розголошення інформації з обмеженим доступом (ст. 12). Важливим положенням угоди є те, що перед наданням з боку однієї сторони іншої інформації з обмеженим доступом відповідальні за охорону такої інформації органи повинні встановити, чи має дестинатор останньої відповідні безпекові стандарти (ст. 13). Інакше кажучи, якщо дестинатор не розробив належних стандартів безпеки і не в змозі охороняти та захищати інформацію з обмеженим доступом, така інформація іншою стороною передаватися не буде.

Іншим аспектом співпраці України з Євросоюзом у сфері безпеки та оборони є військова галузь. Пріоритетними напрямками співробітництва у цій сфері є:

- розширення формату військово-політичного діалогу між керівництвом Збройних Сил України і Євросоюзу;
- навчання українських офіцерів у Європейському коледжі безпеки та оборони, а також у навчальних закладах держав - членів ЄС;
- підготовка та участь України в спільних військових навчаннях, а також у багатонаціональних миротворчих операціях;
- залучення Збройних Сил України до формування багатонаціональних бойових тактичних груп ЄС;
- використання можливостей України щодо повітряних перевезень у разі проведення миротворчих операцій під проводом ЄС;
- налагодження співпраці зі структурами та агентствами ЄС (Генеральний секретаріат Ради ЄС, Військовий штаб ЄС, Європейське оборонне агентство, Інститут з питань дослідження безпеки Європейського Союзу (ISS)).

¹ Закон про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про визначення загальної схеми участі України в операціях Європейського Союзу із врегулювання криз 2008 (Верховна Рада України). *Офіційний вісник України*, 24, 55.

² Угода між Україною та Європейським Союзом про процедури безпеки, які стосуються обміну інформацією з обмеженим доступом (2007) (підписана 13.06.2005, ратифікована 20.12.2006, набрала чинності для України 01.02.2007). *Офіційний вісник України*, 15, 582.

Питання можливої участі Євросоюзу в процесі знищення та утилізації боєприпасів в Україні порушувалося під час засідань Трійки робочої групи ЄС з питань експортного контролю (COARM) – Україна, Трійки робочих груп з питань глобального роззброєння і експортного контролю та з питань нерозповсюдження ЗМЗ (CONOP/CODUN) – Україна, а також під час робочих зустрічей з представниками Європейської Комісії та Генерального Секретаріату РМ ЄС, які було проведено протягом 2005-2007 років. Першим практичним кроком у напрямі розвитку такої співпраці стало ухвалення 29 листопада 2005 року Радою ЄС рішення щодо виділення 1 млн євро Трестовому фонду НАТО/ПЗМ на реалізацію в Україні проекту ліквідації 133 тис. т застарілих боєприпасів, 1,5 млн одиниць легкого озброєння і стрілецької зброї та 1 тис. одиниць переносних зенітно-ракетних комплексів. На даний час у структурах Євросоюзу триває процес вивчення проектних пропозицій української сторони. Тривають консультації з метою реалізації рішення Комісії ЄС щодо виділення Україні 4 млн євро на ліквідацію протипіхотних мін відповідно до Конвенції про заборону застосування, накопичення запасів, виробництва і передачі протипіхотних мін та про їх знищення (Оттавська конвенція). Євросоюз визнає важливу роль України в забезпеченні безпеки й стабільності на континенті, а також її високий промислово-технологічний потенціал у військовій сфері, що підтверджує практика запрошення нашої держави до проведення військових навчань за участю підрозділів ЄС. Водночас досі не зрушило з мертвої точки вирішення питання залучення потенціалу України у сфері авіатранспортних перевезень для реалізації завдань у рамках спільної зовнішньої політики та політики безпеки Євросоюзу.

Інструментами політичної асоціації стають політичний діалог між сторонами, співпраця та зближення у сфері зовнішньої політики та політики безпеки.

У 2014 р. Угода про асоціацію між Євросоюзом і їх державами-членами, з одного боку, і Україною – з іншого, (УА)¹ замінила попередню Угоду про партнерство і співробітництво. УА передбачає продовження політичного діалогу, започаткованого УПС, Планом дій Україна-Євросоюз, Порядком денним асоціації Україна ЄС. Політичний діалог має відбуватися на кількох рівнях: на вищому рівні - керівників держав, урядів, міністерств включно з зустрічами в рамках Ради асоціації та регулярних зустрічей на рівні міністерств закордонних справ; регулярних зустрічей на рівні політичних керівників (директоратів) та експертів, контактів дипломатів, а також високо посадовців та експертів військових установ, в рамках міжнародних організацій. До політичного діалогу віднесені також консультації у екстраординарних ситуаціях та зустрічі в рамках Парламентського комітету асоціації. Політичний діалог спрямований на посилення поваги до демократичних принципів, верховенства права, запровадження хорошого управління, забезпечення прав людини, боротьбу з корупцією.

Ще однією сферою для обговорення в рамках політичної асоціації є проведення внутрішніх реформ в Україні (ст. 6).

Тісна співпраця між сторонами передбачена в сфері зовнішньої політики і політики безпеки (СЗППБ). Її складовою виступає також сфера спільної політики безпеки і оборони (СПБО). Зміст співпраці сторін у цих сферах розкриває оновлений ПДА.

Згідно з оновленим ПДА, який доповнює УА, така співпраця включає посилення консультацій і координацію через дипломатичні і військові канали з метою зосередження зусиль на міжнародних питаннях загального значення, включаючи передусім виклики загальноприйнятими принципами міжнародного миру та безпеки, як встановлено Хартією ООН, Гельсінським заключним актом ОБСЄ та іншими відповідними багатосторонніми документами, а також з огляду на практику України щодо приєднання до заяв і спільних позицій ЄС у сфері СЗППБ; продовження діалогу щодо імплементації Європейської стратегії безпеки; продовження регулярних консультацій між Україною та ЄС щодо врегулювання кризових ситуацій; продовження практики спільного визначення можливостей для України щодо участі у поточних та майбутніх операціях СПБО, використовуючи позитивний досвід участі України в операціях ЄС на Балканах, а також у інших операціях ЄС (напр. Аталанта); подальша імплементація „Севільських” Домовленостей щодо консультацій та співробітництва між Україною та ЄС в операціях із врегулювання криз під проводом ЄС, включаючи постійну участь України у відповідних навчаннях щодо врегулювання криз та навчальних заходах, пов'язаних з СПБО; збільшення взаємної сумісності, де це необхідно, між українськими миротворчими підрозділами та військовими

¹ Закон про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони 2014 (Верховна Рада України). Відомості Верховної Ради України, 40, 2021.

силами країн-членів ЄС шляхом використання досвіду, здобутого у відповідних операціях із врегулювання криз ЄС, у яких брала участь Україна, та шляхом залучення підрозділів Збройних Сил України до формування багатонаціональних бойових тактичних груп ЄС; Україна та ЄС посилять спільні зусилля у рамках співробітництва 5+2 з метою дієвого врегулювання Придністровського конфлікту у Республіці Молдова; Україна та ЄС продовжать співробітництво з Республікою Молдова з прикордонних питань; продовження консультацій щодо санкцій, які застосовуються ЄС; визначення подальших конкретних шляхів досягнення більш високої конвергенції у сфері зовнішньої політики та політики безпеки; вжиття заходів з метою стимулювання військового співробітництва та співробітництва технічного характеру між Україною та ЄС; заохочення та сприяння безпосередньому співробітництву щодо конкретних заходів, спільно визначених сторонами, між відповідними установами України та агентствами СЗППБ/СПБО і такими органами, як Європейське оборонне агентство, Інститут ЄС досліджень безпеки, Супутниковий центр ЄС та Європейський безпековий та оборонний коледж.

До цієї сфери співпраці віднесена також боротьба з тероризмом, нерозповсюдження зброї масового знищення враження (ЗМЗ), подальше удосконалення ефективної системи національного експортного контролю, контролю експорту та транзиту товарів, пов'язаних із ЗМЗ, включаючи контроль за кінцевим використанням товарів та технологіями подвійного використання ЗМЗ, відповідно до Регламенту ЄС щодо експортного контролю товарів подвійного використання, прийнятого у 2000 році та відповідно до його оновленої версії, подальше співробітництво у розробленні національних переліків товарів подвійного використання, контроль над нематеріальними передачами технологій, посиленні системи експортного контролю, включаючи запобігання та санкції за порушення, та взаємодію з промисловістю; співробітництво щодо посилення безпеки діяльності у космічному просторі, шляхом вироблення заходів довіри, таких, що запропоновані проектом Кодексу поведінки ЄС; подальше співробітництво у сфері експорту зброї відповідно до змісту та принципів Спільної позиції Ради ЄС 2008/944/ СЗППБ, якою визначено загальні правила контролю за експортом військових технологій та обладнання, а також у спільній підтримці процесу щодо ратифікації та імплементації Угоди про торгівлю зброєю, яка була схвалена на Генеральній Асамблеї ООН 2 квітня 2013 року та буде відкрита для підписання з 3 липня 2013 року; подальший розвиток співробітництва у сфері боротьби з незаконною торгівлею легким озброєнням та стрілецькою зброєю і їх боеприпасами; спільне протистояння загрозам безпеці, що можуть бути спричинені українськими запасами звичайних видів зброї та застарілих боеприпасів, включаючи легке озброєння і стрілецьку зброю та їх боеприпаси, а також протипіхотні міни, відповідно до положень Оттавської конвенції про заборону використання, накопичення, виробництва та передачі протипіхотних мін.

У УА міститься положення щодо необхідності ратифікації Україною Римського статуту про створення Міжнародного кримінального суду (ст. 8). Вирішення цього питання вірогідно вимагатиме внесення поправок до Конституції України, що певною мірою може ускладнити його розв'язання.

Отже, співпраця України з Євросоюзом у сфері СЗППБ базується на укладених міжнародних угодах і політичних рішеннях. Таким чином, аспекти безпеки та оборони регулюються системою міжнародних угод, що складається з УПС, Угоди про визначення загальної схеми участі України в операціях Європейського Союзу із врегулювання криз, Угоди про процедури безпеки, які стосуються обміну інформацією з обмеженим доступом.

Ще одним механізмом політичного діалогу між Україною і Євросоюзом є приєднання до політичних заяв та ухвалення політичних домовленостей. Так, станом на липень 2009 року Україна, за даними МЗС, приєдналася майже до 90% політичних заяв Євросоюзу.

Головне призначення політичного діалогу полягало у забезпеченні зближення та тісного співробітництва між Україною та Євросоюзом як у політичній, так і в економічній галузях.

References:

1. *Zakon pro ratyfikatsiiu Uhody mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom pro vyznachennia zahalnoi skhemy uchasti Ukrainy v operatsiiakh Yevropeiskoho Soiuzu iz vrehulivannia kryz 2008* (Verkhovna Rada Ukrainy). *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*, 24, 55.
2. *Zakon pro ratyfikatsiiu Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odnii storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnyimi derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony 2014* (Verkhovna Rada Ukrainy). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 40, 2021.
3. *Spilna stratehiia Yevropeiskoi Rady 2003/897/CFSP vidnosno dopovnennia do Spilnoi stratehii 1999/877/CFSP shchodo Ukrainy stosovno prodovzhennia terminu yii dii vid 12 hrudnia 2003 roku* (2003). *Official Journal*, 333,12.

4. Spilna stratehiia shchodo Ukrainy (1999). *Official Journal*, 331/,7-20.
5. *Uhoda mizh Yevropeiskym Soiuzom ta Ukrainoiu shchodo uchasti Ukrainy u Politseiskii Misii Yevropeiskoho Soiuzu (PMIeS) u Bosnii i Hertsehovyni (BiH) vid 23 hrudnia 2003 r.* (pryiniata 23.12.2002 r., nabrala chynnosti dlia Ukrainy 23.12.2004). <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_356&pass=4/UMfPEGznhharG.ZiyMTZ7KHI44Qs80msh8Ie6> (2016, liutyi, 22).
6. *Uhoda mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom pro protsedury bezpeky, yaki stosuutsia obminu informatsiieiu z obmezhnym dostupom* (2007) (pidpysana 13.06.2005, ratyfikovana 20.12.2006, nabrala chynnosti dlia Ukrainy 01.02.2007). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*, 15, 582.
7. *Uhoda mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom pro uchast Ukrainy v politseiskii misii Yevropeiskoho Soiuzu v kolyshnii yuhoslavskii Respublitsi Makedoniia (IeSPOL "PROKSIMA")* 08.07.2004 r. (pryiniata 08.07.2004, vstupyła v sylu dlia Ukrainy 1 serpnia 2004 r.). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_941> (2016, liutyi, 18).
8. EU-Ukraine Association Agenda to prepare and facilitate the implementation of the Association Agreement. <http://eeas.europa.eu/ukraine/docs/st06978_15_en.pdf> (2016, liutyi, 22).